

V EDUKACIJA „STEGOVNI POSTUPAK I PRAKSA“

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

1. Edukacija je potvrdila važnost kontinuiranog stručnog usavršavanja članova stegovnih povjerenstava VSTV-a BiH i jačanja kapaciteta Ureda stegovnog tužitelja (UST) u cilju osiguranja dosljedne i transparentne stegovne prakse.
2. Analiza prakse izricanja stegovnih mjera u posljednje dvije godine ukazuje na vidan napor stegovnih tijela VSTV-a da ujednači stegovnu praksu, uz naglasak da je predvidljivost sankcija ključna kako za preventivno djelovanje, tako i za dosljednost u odlučivanju u stegovnim postupcima.
3. Naglašena je potreba razlikovanja uobičajene greške u radu nositelja pravosudnih funkcija od grube nepažnje ili neoprostivog neznanja, te da sustav treba omogućiti pravično vrednovanje svakog slučaja i proporcionalnost sankcije sukladno okolnostima konkretnog predmeta.
4. Analiza odluka stegovnih tijela u posljednje dvije godine ukazuje također na napredak u izradi odluka, iako i dalje postoji prostor za unapređenje kroz buduću obuku. Konstatirano je da kvaliteta odluka zavisi od jasnoće činjeničnih i pravnih nalaza, pravilne primjene zakona i konzistentnosti obrazloženja, a posebna pažnja se treba posvetiti strukturi odluke, argumentaciji i ujednačavanju prakse u tehnici izrade odluka.
5. Naglašeno je usklađivanje tumačenja i primjene novih stegovnih odredbi s praksom Europskog suda za ljudska prava i europskim standardima, posebno u pogledu slobode izražavanja sudaca i tužitelja, kao i ograničenja kada je tim izražavanjem ugrožen integritet pravosuđa.
6. Ukazano je na važnost stalnog praćenja i proučavanja novije stegovne prakse obzirom da je nekoliko stegovnih prekršaja, koji su ranije bili zakonom propisani izbrisano, a bili su osnova za većinu stegovnih predmeta.
7. Određene odredbe Zakona o VSTV-u i Poslovnika koji reguliraju vođenje stegovnog postupka i utvrđivanje stegovne odgovornosti sudaca i tužitelja mogu biti različito primjenjene u praksi, te je potrebno da zakonodavac i VSTV BiH rade na njihovom otklanjanju kod donošenja akata ove vrste.

8. Osvrćući se na Smjernice za izricanje stegovnih mjera, istaknuto je da, iako isti nije pravni akt na koji bi se mogla pozivati stegovna tijela kao osnova za izricanje sankcija, radi se o dokumentu koji ima značajnu savjetodavnu i upućujuću ulogu.
9. Istaknuta je potreba za ravnotežom između odgovornosti i zaštite sudačke nezavisnosti, te da u slučajevima sumnje prioritet uvijek treba biti očuvanje autonomije i integriteta pravosuđa.
10. Društveni i kontekstualni faktori uvijek se trebaju uobziriti prilikom ocjene ponašanja i određivanja mjera, kako bi se osigurala proporcionalnost i pravičnost svake odluke.
11. Komparativne prakse ukazuju da se preventivne mjere trebaju redovito provoditi da bi se povećala efikasnost i kvaliteta pravosuđa, te da bi se preventivnim djelovanjem spriječila ponašanja sudaca i tužitelja koja mogu eventualno dovesti do njihove stegovne odgovornosti.
12. Za dalji razvoj stegovne prakse potrebno je uobziriti i mišljenja savjetodavnog vijeća Europskih sudaca, prije svega Mišljenja 25. i 27.

Sarajevo,
13. i 14. listopada, 2025. godine